Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1292

NGÀY THỨ NĂM 16 NOVEMBRE 1922 — NGÀY 28 THÁNG CHẠP ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT

NĂM THỨ ...

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique:
LUCTINH—SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	12$00	15$00
Sáu tháng	6.50	8.00
Ba tháng	3.50	4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05

Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

聞新省六 報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE № 522

POUR LES ANNONCES S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Tronchet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo: ... để ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì để cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ ...

HỮU CHÍ, HỮU TÂM

Mấy lời phân giải giữa hội-nghị địa-hạt

« Bổn-báo có tiếp bài của M. Ph. « Lợi ở Gò-công gởi đến, để lời khen « tặng bàn Nghị-viên địa-hạt trong « tỉnh Gocông, rõ biết phần chức « trách mình mà bàn cải theo lẽ chánh « trong kỳ hội nhóm mới qua rồi. « Biết đều lợi sự hại mà chỉ phân « minh bạch, không nghịch ý quan « cho mích lòng trên, chẳng vị tình « dân mà đặng ưng dạ dưới là một « đều chẳng phải dễ làm mà chẳng « khen ».

« Vậy Bổn báo đăng nguyên văn « bài ấy ra đây, theo như lời M. Ph. « Lợi xin, để cho độc-giả chư-tôn nhàn « lãm ».

L. T. T. V.

* *
*

Nhà-nước đặt ra bàn hội-đồng là ý để mà bàn tính những đều ích quốc lợi dân.

Như toàn cả Nam-kỳ, thì có đặt ra 10 vị nghị-viên quản-hạt, để mở đường ngay nẻo thẳng cho dân, và lo thi thố những đều hữu ích cho nước. Còn mỗi tỉnh thì có hội-đồng địa-hạt, cốt để lo việc ích lợi chung trong phần tỉnh mình.

Những người mà ra lãnh chức ấy, thì đều là người của chúng dân công cử, để thay mặt dồi lời đối đãi với Chánh-phủ những sự ham muốn của dân. Ấy đó, thì chức hội-đồng nầy lấy làm quan trọng cho quốc-dân. Dân mà được thỏa dạ an-cư, nước mà được thái bình cường thạnh thì cũng nhờ nơi các chức ấy. Vậy thì những ông ra lãnh cái gánh nặng đó, cần phải có đủ trí, đủ tài, đủ nhân đủ đức, thì mới có thể làm cho dân sự được mở mang khai trí Cũng vì lẽ nói trên đây, nên mọi sự chi muốn thi-thố, thì Chánh-phủ cũng hỏi ý những ông ra thay mặt cho dân, là mấy ông hội-đồng, hầu cho sự muốn làm ấy, có thi hành ra, thì được dân hoan nghinh. Mà hễ chúng dân được thỏa dạ hoan-nghinh thì tất nhiên nhà-nước được vui lòng chánh-trị Lấy đó mà suy, có phải nhờ mấy ông nghị-viên ấy mà Nhà-nước biết lòng dân, dân biết cám mến Nhà-nước chăng?

Vậy, mấy ông ra lãnh chức Nghị-viên mà chẳng đồng một ý kiến cùng nhau, thì làm sao mà tỏ về cùng Nhà-nước, sự chi hữu ích, cùng thiệt hại cho dân. Có phải vì chẳng đồng tình đồng ý nên thường bị chúng dân để lời phiền trách không? Thật cũng phải đó chút. — Vì ông thì muốn được việc mình, ông thì muốn được như ý tưởng, nên đành để sự ham muốn của dân trôi theo giòng nước. Tôi chẳng nói chi cho xa vời, xin chỉ sơ cái cử-chỉ của mấy ông hội-đồng địa-hạt. Tuy mấy ông không gồm cả nước được cho việc trong hạt, thì dầu mấy ông không rỏ, nếu không lo làm sao cho khỏi hổ cùng dân chăng?

Thế mà ít thấy ai để ý, nên đến kỳ nhóm vô ngồi cho có vị, không một lời chi tỏ về cùng ai, kì ông làm một việc chi cho dân sự nhờ hết. Dầu có đều [illegible] mà quan chủ-tỉnh định làm, mà sự đó có thiệt hại cho dân, thì cũng không giải phân cho sáng lẽ, đặng nhờ ân người thẩm xét cho dân sự nhờ. Mà không đâu? Có năm, ba ông vì lòng hay suy xét đều hơn, sự thiệt ở nhà rồi, biết đều đó hại, đều kia lợi, thì giải bày ý kiến giữa công-đồng mà cầu xin đều hữu ích, chế bỏ đều hại cho dân. Mấy ông đó đáng cho người cảm mến. Chẳng phải tôi dám nói hết mấy ông hội-đồng địa-hạt đều vậy vậy; tôi nói ông nào có dạ chẳng nhiệt thành đó thôi; là bởi mấy ông không biết trọng cái nghĩa-vụ, không lo đều hữu ích cho dân. Chớ như mấy ông nào, lòng dạ biết thương dân, lý đâu, dân không tỏ lòng khen ngợi.

Như mấy kỳ nhóm mới qua rồi tại hạt tôi, tôi được nghe, được thấy tánh tình của 10 ông nghị-viên địa-hạt giữa hội nhóm thường niên. Bởi quan chủ tỉnh nghĩ vì tiền bạc không đủ dùng làm công việc cần ích trong năm 1923, nên có lời mời 10 ông hội-đồng đến nhóm đặng người tỏ ý muốn tăng công-sưu của mỗi tên dân là 2 cắt rưỡi, vì thuế thân còn nhẹ hơn các nơi. Nghe qua mấy ông đều dụ dự chưa quyết đoán được, nên xin cùng quan chủ-tỉnh để suy xét coi đều ấy có thể thi hành được không?

Chẳng biết tính vậy, rồi có nghĩ suy lẽ nào không, mà vô giữa hội, thì ý kiến bất đồng, những ông: C.. T..., Ng.. Đ., thì bằng lòng tăng công sưu của dân hết, vì sợ nếu không chịu tăng công sưu, thì ắt phải tăng thuế điền, ắt mấy ông bị thiệt. Còn 6 ông kia, như ông C...T...Đ ..Th-c.-N., thì không đành thi hành đều của quan chủ tỉnh muốn đó. Nên ông C... ở H.. L...H... đứng dậy giải bày lời hơn sự thiệt; ông nói: Tôi về tỏ đều ấy cho dân sự nghe, và theo lương tâm của tôi, nếu tăng thuế thân nữa thì nó rơi lụy chăng? Vì số dân nghèo đông lắm; làm không đủ tiền nuôi cha mẹ, vợ con; không đủ tiền đóng thuế, nay tăng thêm nữa, e nó phàn nàn chúng tôi, Vậy nên xin quan lớn định tăng thuế nào đó thì tăng.

Ông Th... mới tỏ lời xin tăng thuế trâu bò thì có lẽ được, vì trâu bò có thế giúp cho người làm có dư tiền mà đóng thuế, và lại người sắm được trâu bò, thì tất nhiên có dư ăn. Quan chủ tỉnh nghe giải lý cũng phải đó chút, nên người nói: Thôi ôi lấy phần đông mà thi hành. Ai chịu tăng thuế nào thì đưa tay lên. Có 4 ông kia, chịu tăng công sưu của dân đưa tay mà thôi, còn 6 ông nọ không đành chịu vậy. Nên quan chủ tỉnh phải lấy phần đông mà thi hành, nghĩa là định tăng thuế loài vật. Bải nhóm, ông Hội-đồng G... ở H...Đ... T.. cằn rằn 6 ông kia, nói muốn tăng thuế điền nữa sao? Thì ông Hội-đồng C... ở H..,L...H... lại đáp: Nếu tăng thuế điền thì lại may cho dân sự lắm; theo ý tôi tưởng, người có ruộng đất là người dư ăn dư để, dầu có đóng thuế thêm cũng không hại vào đâu, chớ như tăng thuế loài vật, thì có chỗ chẳng vừa, song bởi phần nhiều định thuế trâu bò còn nhẹ nên mới đồng chịu cho thuế ấy tăng thêm. (Thuế điền có tăng, thì mấy ông tăng lại tá-điền, chớ sợ sao?) Còn ông Hội-đồng T... ở T,..H... lại nói: « Hồm rày tôi bịnh, nên làm biếng nói ». Ông nói ông làm biếng mà sao ông đưa tay chịu tăng công-sưu? hay là ông không liệu trước hay là ông thấy đưa tay, bắt chước đưa theo. Lấy đó mà suy, ông thì muốn tăng thuế nầy, ông lại chịu tăng thuế khác. Nhưng nghĩ ra, nếu tăng thuế thân thì cả hạt đồng chịu, song thương dân nghèo phần đông bị thiệt hại, vì sưu thuế như vậy cũng nặng rồi, không tiền đóng cho đủ, bị ở tù ở khám, lính bắt, đem phạt 5 ngày 15 quan. Nếu nay tăng thêm nữa thì sự hại của dân nghèo cũng tăng theo. Chớ như kẻ kia đã đóng thuế thân, lại đóng thêm thuế Trâu Bò, mà không một ai bê trễ, bị phạt lên phạt xuống; thì nghĩ coi có phải người sắm được Trâu Bò là người đủ sức đóng thuế cho nhà-nước chăng? Nên 6 ông không chịu tăng công-sưu cũng phải?

Ấy đó, thử xem hai cái ý kiến thì thấy rõ lòng người, thấy ai có lòng vì dân vì nước, ai không lòng vì nước vì dân. Chẳng phải học hành giỏi-giắn mà làm nên công việc; Chẳng qua là người hữu chí hữu tâm.

Tôi viết ra bày nầy chẳng có ý bưng bợ ai cả. Tôi nói ra là có ý ước sao cho những ông gọi mình là người tai mắt của quốc dân đồng chí, đồng một ý kiến mà giải bày sự hơn thiệt giữa hội công-đồng, cầu xin Nhà-nước ra ơn châm chế những sự nào, làm ra có sự thiệt hại cho dân, thì ơn ấy rất cao dày.

Sau đây, dân sự được cái tin ấy, là quan chủ-tỉnh đã nhậm lời xin của 6 vị nghị-viên địa-hạt (không tăng công sưu) thì lòng phới phởi và cảm ân đức của quan chủ tỉnh Gocông và công trình nghị-viên địa-hạt.

PH. LỢI.

TÔI CŨNG CỜ BẠC NỮA

> **Nếu cờ bạc mà không tội lỗi,**
> **Tôi cũng cờ bạc tôi chơi.**

Hồm rày báo « Lục-Tỉnh Tân-Văn » đã đăng biết bao nhiêu là sòng cờ bạc to tướng mà bị sở mật-thám bắt được; Saigon có, Cholon có, Giađịnh có. Mà nghĩ cờ bạc đó, không lạ gì, bắt được đó, không hay mấy. Là bởi xứ ta, không những bao nhiêu đó đánh cờ bạc thôi đâu, trừ ba tỉnh Saigon, Cholon, Giađịnh là ba tỉnh gần đây việc quan phòng rất nghiêm nhặt. Kìa như Cầnthơ, Châuđốc, Longxuyên, Rạchgiá, Socträng, Baclieu v. v..., mà tiếng tăm cờ bạc lớn hơn hết là Cầnthơ, Soctrăng, Baclieu — còn biết bao nhiêu mà kể, mà họ êm, nhà-nước không hiểu được. Nên chi hễ lỗ tai tôi nghe nói đến cái tiếng cờ bạc ở ba xứ, Saigon, Cholon, Giađịnh, tôi không lấy làm lạ, sở mật-thám bắt được, tôi cũng không lấy làm hay; bởi cờ bạc như thế, mà bắt làm vầy, có thấm tháp chi đâu, Thật là một việc khó ngăn ngừa hết sức. Động chỗ nầy họ dời chỗ khác động chỗ khác họ dời chỗ khác nữa, làm gì rồi họ cũng đánh được. Đừng nói cuộc sắp đặt chơi cờ bạc của họ sở mật-thám khó hiểu mà thôi, thật là quỉ-thần mạc-trắc.

Vì cớ ấy, nên chi đời ông Maspéro quyền Thống-đốc Nam-kỳ, ngài có bàn về nối cho thuế cờ bạc. Mà thật, thà cho thuế cờ bạc cho đánh, chớ bắt hoài không hết. Cơn bấy giờ, lời nghị ông Maspéro mới bàn, mà bàn nghị-viên Langsa và Annam phần nhiều phản-đối rất là kịch-liệt; làm cho lời nghị ấy phải ngưn. Mà thật, cũng nên ngưn. Không thuế cờ bạc mà người Annam còn cờ bạc như thế. — Công-nghệ trong xứ không mở mang, thương-trường trong xứ không phát-đạt, ruộng Nam-kỳ còn những hoang-vu biết bao nhiêu mà kể: phương chi nhà-nước cho thuế cờ bạc cho dân Nam-kỳ chơi, thì « cái máu cờ bạc » bảo sao không cờ bạc. Nếu nhà-nước cai-trị dân Nam-kỳ như thế, thì có khác nào — chim là ưa bay, cá là ưa lội, khỉ là ưa trèo, mà còn dạy thêm nghề bay cho chim, nghề lội cho cá, nghề trèo cho khỉ kia đâu. Dường ấy, thì sự tấn bộ về trường đổ-bát của dân Nam-kỳ tương-lai lo chi không chiếm cái địa-vị văn-minh cực-điểm.

Mới đây, là từ hôm sở mật-thám bắt cờ bạc hun đến nay, nghe ra người ta xầm-xì xầm-xì đồn rằng: « Có lẽ sau cái cuộc bắt cờ bạc trong mấy cái nhà « xét » và mấy đám cờ bạc lớn ở ngoài đủ bằng cớ, rõ tang chứng rồi, rồi nhà-nước sẽ bàn lại cái khoản cho thuế cờ bạc. Nếu lời xầm-xì của thiên-hạ không lầm.

*Thôi, việc chưa có quả, không luận phải chăng mà chi, để bàn qua cờ bạc của dân Nam-kỳ lắm mang tiếng rằng **cái máu ưa cờ bạc**, và muốn tuyệt cái gốc cờ bạc phải dùng cái kế-sách nào mà ngăn cấm.*

Bàn rằng:

*Dân Annam là một dân-tộc chất-phát, từ xưa do nghề nông mà tấn bộ. Sau lần lần bị người Tàu đô-hộ, mới lần lần tập qua cái nghề thi cử làm sĩ-hoạn, việc buôn bán và công nghệ chưa kể gì. Toàn-thể dân-tộc Annam từ ấy những sau, tấm lòng hâm mộ thì chỉ trọng có nhứt là sĩ nhì là nông mà thôi, còn cái nghề công, thương thì cho là nghề đê-tiện Mà thật, thậm chí bây giờ cũng hãy còn cái tục ham làm quan là cao-thượng hơn hết. Thì trong nước Annam, dân chỉ có bốn cái nghề **nhứt sĩ, nhì nông, tam công, tứ thương** vậy thôi; chớ chưa từng nghe có nói rằng nhứt sĩ, nhì nông, tam công, tứ thương, ngũ cờ bạc bao giờ. Đến ngày nay lại nghe nói người Annam có cái máu ưa cờ bạc, thì riêng tôi đây, nghĩ không biết cái máu cờ bạc ấy cái gốc bởi đâu mà có? Thầy thuốc nào đem cái máu ấy mà chích qua cho?? Trừ ấy, thì tôi không biết cái máu ưa cờ bạc của người Annam sanh ra hồi thở nào! Nhưng lấy lý tưởng mà suy, thì tôi dám đoán rằng:*

Cái gốc cờ bạc của Annam
Bởi khách-trú mà ra

Truy nguyên, thì người Tàu thuở xưa đâu có biết cái nghề chích máu người nầy sang qua người kia như lương-y bên Âu-Mĩ bây giờ mà tôi dám đoán rằng cái máu ưa cờ bạc của Annam bây giờ đó bởi người Tàu sang cho.

Không, không phải thế. Nếu nghĩ vậy thì lầm họ rồi. Người Tàu tuy họ không học chuyên môn về hình-chất thiệt-nghiệm như người bên Âu-Mĩ mặc dầu, mà họ có cái tâm-đắt về cái môn thần-truyền rất là đặt-biệt, dầu người Âu-Mĩ cũng khôn sánh kịp. Cho nên họ đi tứ-phương hồ-khẩu nước nào cũng vậy, không khi nào họ nhiễm cái phong-tục nước ấy mà bỏ cái phong-tục của nước họ.

Họ sang ở nước Nam đã lâu đời. Trước từ Annam ta còn bị đô-hộ với họ không nói gì.—Kể từ Triều Nguyễn ta những lại đây, thì đường sanh hoạt của họ kinh-dinh ở nước ta đã là thâm-căng cố đế. Họ truyền-thần cho dân ta không chỉ trình-trọng bằng là cúng quảy ông nầy, thờ phượng bà kia — hương đăng, trà quả, giấy-tiền vàng-bạc và giấy do cùng đồ từ-khí v. v..., làm gì rồi cũng phải mua của họ. Lần đến nay, thương-trường của họ càng ngày càng bành trướng ra, cái cơ sở của họ chắc khư dường non không lay, biển không cạn. Đó, là nghề làm ăn giỏi của người ta không nói gì. Thậm chí, họ thấy dân mình chuộng có cái đường nhứt sĩ, nhì nông, ngoài ra việc gì cũng đãi-đọa; họ thấy mình đãi-đọa họ kiếm đồ cho mình chơi tiêu-khiển. Ban đầu thì «tổ-tướng», «cờ-quân» «tam hường» «tứ-sắc» v. v: Đó là sơ-học nhập-môn của họ truyền cho ta vậy. Lần lần, họ lại truyền cho đến nghề bí-yếu là: « ngũ-chư, » « thiên-công, » « đấu-ngầu, » « me, » « đề mười hai, » « đề ba mươi sáu v. v...; đến nay dân ta đã thành là một bực học-sanh tốt-nghiệp của họ rồi. Đã đủ tài-năng hành-tẩu trong trường đổ-bát của họ rồi.

Muốn rõ lời bàn ấy là không sai, thì hãy xem mấy cái sòng cờ bạc lớn nhà-nước chưa bắt được và đã bắt được, phần nhiều là các-chú làm thổ chứa và hốt cái luôn luôn, làm gì rồi họ cũng ngồi cái địa-vị sư-phạm cả, giáo-hóa học-sanh ta mà chiếm lấy cái lễ « thúc-tu » (nghĩa là cái lễ học-trò đi tết thầy) trong trường đổ-bát — người đợ một sở ruộng, kẻ cố một miễn vườn, rồi mới có cái bằng-cấp tốt-nghiệp cho.

*Cứ theo lời bàn của tôi trên đó, dầu ai nói **tôi cũng cờ bạc nữa** thì tôi nhận ngay chớ không cờ bạc làm sao biết thế! Thì có khác nào người ta nói « người Annam là cái máu ưa cờ bạc » ấy đâu, rồi bảo sao nhà nước không nghĩ đến cái thuế cờ bạc?*

Muốn biết cái lẽ—phải cho cái thuế cờ bạc hay không nên cho và người Annam cái máu có con mi-cà-rốp cờ bạc hay không để kỳ sau tôi sẽ lên cái án rõ.

Trung-Trực

ĂN TRÁI NHỚ KẺ TRỒNG CÂY

Thiết tưởng làm người đứng trong hoàng vũ nầy dầu dân nước nào cũng thế, việc ân nghĩa thầy đều như nhau. Người mà thọ ân của ai thì phải ghi nhớ trong lòng và tính làm sao mà đền bồi cho trọn vẹn mới phải là người biết nghĩa vụ làm người về đức dục.

Ở đời ai cũng có não cân, có thân thể, có ruột gan, có tay chơn, đủ bộ vận làm người, nhưng vị tất rằng ai một mình mà làm được công kia nghiệp nọ, mà chẳng thọ ân ai. Kìa như trước khi chưa có ta, thì ta chưa có làm người, đến sau cha ta sanh ta ra, mẹ ta dưỡng ta, nhờ đó mà có ta nên hình nên vóc, thế thì ân sanh thành nghĩa dưỡng giục, ai làm người mà không ghi nhớ! Rồi khi lớn, ra chen lấn trong xã-hội, một mình tranh cạnh với cả muôn muôn vàn vàn người nếu muốn cho được bảo thủ sanh tồn, thế thì làm sao cho khỏi phải nhờ ân người nầy, thọ nghĩa người nọ. Mà hễ mang ân chát nghĩa ai thì, mình làm con người khác hơn loại thú ăn rồi quẹt mỏ, nên mình phải lo làm làm sao ân trả nghĩa đền chưa được, thì cũng tỏ chút lòng ân nghĩa mới phải cho. Chớ có đâu như dân dị-quốc đến xứ ta lập nghiệp, có lắm thứ dân chỉ biết có nương dưới bóng cờ ba sắc mà an-cư lạc-nghiệp, mà thâu lợi đoạt quyền, chớ không biết câu ăn trái nhớ kẻ trồng cây là gì. Như trong cuộc lễ đình chiến nầy là cuộc lễ kỷ-niệm của Nhà nước Đại-Pháp vì nhơn-quyền công-lý mà liều mấy triệu sanh linh đối địch với quân giả-mang may ra công-lý đã thắng cường-quyền, nên cuộc lễ nầy là cuộc lễ chung cho cả hoàn-cầu. Bởi thế nên trong mấy ngày ấy, dân các nước thấy công-lý thắng cường-quyền nên đều chung vui; nhà cửa đều cậm cờ, thắp đèn, buồn bỗ chỉ dân dị-quốc như mấy tên dân Bombay, đến đây lập nghiệp. Nếu nói ra dân Bombay đối với Nhà-nước Langsa ở xứ nầy thì là ân rất cao, nghĩa rất dày, là vì dân ấy là dân dị-quốc đến đây nhờ Nhà-nước bảo hộ, nên buôn bán thung-dung bấy chầy. Lẽ gì đến ngày lễ đình chiến các nhà buôn Bombay ở đường Catinat phải nhớ ân Nhà-nước Đại-Pháp mà cậm cờ đốt pháo thắp đèn như các tiệm buôn khác, đặng tỏ chút tấm lòng vui mừng mới phải, có đâu trong mấy ngày lễ, dòm lại từ đầu đường, ở đâu đó đều cậm cờ đầy; duy có trước mấy tiệm nhà Bombay vẫn teo lạnh ngắt. Dòm ra khách vãn lai ai không lấy làm lạ, nên báo «Impartial» có lời trách bọn ấy thì phải lắm.

Là vì bọn chà Bombay ấy đến đây nhờ Nhà-nước Đại-Pháp dày công khai phá xứ nầy, thành ra một chỗ điền-phì địa lợi. Bọn ấy tới thủ lợi bằng yên, chẳng khác nào Đại-Pháp trồng cây, hắn lại ăn trái, mà hắn vội quên người trồng.

Ước chi từ đây về sau hễ có cuộc lễ nào như vậy, Nhà-nước phải dạy các tiệm phải cậm cờ nếu tiệm nào không tuân lịnh cứ làm giấy phạt ngay.

Trần-quốc-Cử.

Vô-tuyến điện

Paris, ngày 3 Novembre 1922.

Kết hôn

Nguyễn Hoàng-đế A-lơ-măng làm lễ hôn-phối tại thành Doorn.

Loạn

Ở thành Constantinople, dân loạn làm cho nhiều người vong mạng tại Stamboul.

I-ta-li

Thành Tarente binh Fascistes đấu chiến tại Ginossa, Bảy người chết, nhiều người bịnh.

Bordeaux ngày 7 Novembre 1922.

Đài kỷ-niệm

Hôm chúa nhựt tại làng Chappy thuộc tỉnh Meuse là nơi hồi năm 1918 binh Huê-kỳ kéo đi công-phá đồn Mont Faucon, quan Thống soái Joffre có ăn lễ lạc-thành một đài kỷ-niệm. Có một toán quân Huê-kỳ và một toán quân Langsa giàn hầu.

Diễn-thuyết

Ông Reibel Thượng-thơ bộ các miền giải thoát mới đọc tại thành Mạt-xây một bài diễn-thuyết về chánh-sách trong nước. Ông nói rằng cần cho dân trong xứ liên-ái nhau và phải làm sao cho các người phe « dân quốc » hảo hiệp cùng nhau.

Tin quan Toàn-quyền

Ông Maurice Long Toàn-quyền Đông-pháp đã đáp tàu « Paul Lecat » hôm chúa nhựt mà giã thành Marseille.

Tàu bay không máy

Hôm chúa nhựt có nhiều người dân thành Paris đến xem tàu bay không máy của phi-công Langsa Maneyrol để ở Báo-quán « Le Matin ».

Quan sứ thần xứ Afghanistan

Đức giám-quốc có tiếp khách quan sứ-thần xứ Afghanistan xin ra mắt.

Tuyệt-kỳ

Vua Tuyệt-kỳ dạy quan Tể-tướng cải chánh lời đồn huyễn về sự ông từ ngôi.

Ở thành Constantinople người ta chờ ông Ismet Pacha đến.

Ăng-lê

Các báo Ăng-lê thành Londres nói rằng Chánh-phủ Ăng-lê sẽ xin cho ông Poincaré và ông Bonar Law thương-thuyết cùng nhau trước ngày 5 Décembre là ngày hội-nghị tài-chánh các nước đồng-minh nhóm tại thành Bruxelles.

Phái bộ Langsa

Các ông sau nầy được cử làm đại-biểu Langsa dự nghị cuộc hội-nghị hòa-bình thành Lausanne: ông Barrère, sứ-thần Langsa tại thành Rome và ông Bompard, nguyên sứ-thần Langsa bên xứ Tuyệt-kỳ.

Đông-Pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Rủi ro về xe-hơi ông Labaste bị bịnh

Ông Labaste đầu hội canh-nông và nghị-viên quản hạt hội-đồng bữa thứ bảy ở Saigon về Phụng-hiệp, hạt Soctrang. Xe của ngài rủi bị hư máy nên ngài qua xe đò đưa Saigon-Mytho-Vinhlong-Cantho mà đi. Xe đò ấy chở chừng 12 hành-khách. Ban đầu xe chạy bằng yên, đến chừng chạy gần Cai-lậy, xe đang chạy mau mau, cây long cốt ở đàng sau vụt gãy, cái bánh xe rớt ra ngoài, cầm bánh xe-hơi ráng cầm cho vững thế nào cũng không được, xe phải va vào gốc cây một cái rất dữ dội. Ngoại trừ tên sô-phơ, không có ai trên xe khỏi bị bịnh. Nhứt là có một tên ngồi trên mui bị bịnh nặng hơn hết, cho đến đỗi khi té đó nó nằm bất tỉnh nhơn sự hơn 20 phúc. Còn ông *Labaste* may không thôi gãy 2 cái chơn, song ngài cũng bị vít. May nhờ có một thầy Cai ở gần đó cho ông Labaste mượn xe-hơi qua Vinhlong, rồi ở đó ngài về Phụng-hiệp.

Móc túi bị bắt

Thường thường ở mấy ga xe-lửa bọn móc hỗ bao thả đi ngều-ngến nhiều lắm nên hành-khách bị bọn ấy khuấy chơi, mất hoài luôn luôn. Không mấy khi bắt được tên *Châu-văn-Liên* đang móc túi một ông già mà lấy 14$25, bót làm phúc bẩm giải tên ấy qua Tòa.

Cầu xin quan Biện-lý buộc tội cho nặng tên Liên đặng làm gương cho bọn khác.

Bị rủi ro

Hôm 10 tây lối 6 giờ ở dưới tàu *Orénoque*, có một sợi dây treo 8 bao, nặng ước chừng 600 ki-lô bỗng đứt, nên mấy bao ấy rớt xuống đè nhằm tên cu-li Ng.-v.-Ky vát bao ở dưới chải.

Việc rủi-ro nầy, ai phải chịu tiền cơm thuốc và chuẩn cấp cho tên cu-li ấy??

Về tàu đi đường thủy

Phạm-văn-Quyên tài-công ghe chài 1760 c. đến khai rằng có một tên tưởng con của tên chệt Tần-Khạo rủi bị té sông chết. Thây mới vớt đặng tại Bình-đông.

Cũng là tửng chết

Ở tại đường Jean Eudel người ta có gặp thây của một tên tửng chết nằm giữa đường.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỠI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sãng Algérie quá thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hỏi thuốc hiệu **Trái Đất**

Trong mình không thấy vít tích. Vụ này còn làm án kết.

Mất cái tuổi

Ông De la B... quan tàu khai rằng có làm mất ở đường Cap, ở lối Bienhoa đi Long-thành, một cái tôi-đất trong đó đựng một sợi dây nịch giắt bi thuốc-đạn (bi sứng) cả lúp 16, một cặp kiếc cò bịch vàng, một cặp kiếc xe-hơi và một con dao.

Ai được, đem trả lại thì được thưởng.

Xúp lê (sifflet) quá chừ.

SÓCTRĂNG.—Ngày 3 Novembre lối mười giờ đêm, tiếng người véo vẳng, vó ngựa vâu ầm, ngại nhiều nghe tiếng xúp lê nhà đèn, thì cách đi đối, lại gần nghe tiếng la làng inh ỏi, làm cho ai ai cũng ngỡ là lửa cháy. Mà trời chiều mưa rầm rĩ có lẽ đâu! hay là có đứa rủi ro chi chăng; nên hễ trước người sau hỏi thăm chuyện nhaucho biết.Khi đến tận nơi mới nghe ra trong phân sở ấy có ba người làm lữ-y bắt bình nhau nên đích bàng thì vỡ. Anh em làm một cho vỡ thấy mặt, ra cũng thấy, nhìn nhau làm ăn lết hơn, đã vỡ bộ quơa với nhau làm chi bước mắt làm thay as! . . . còn xúp lê là đâu quan hệ, có giựt thì giựt vừa nó chớ chuyện nầm be đếm mé làm cho nào động châu thành. Kẻ bàn thế nầy, người bàng thế khác, cũng là cái rủi mặt đó. — Bằng nhớ nghe!

TÍNH QUKO

Bởi sao phồ tăng ?

SÓCTRĂNG. — Nghe thiên hạ đồn mấy chục cặng phố của bà phồ, không hiểu bởi sao,Mới tăng lên, mới năm hai kỳ mới kỳ tăng mới nguơn, trong ấy có mấy người đã thưa cho mấy thầy thừa sai làm lẽ nên bà hờn, còn mấy thầy thì nói tại tôn hao của bà hết mấy chục ngàn, nên bà nóng ruột mới có sự tăng phố ấy, là ý bà muốn góp gió, làm bão mà đắp bồi sở bạl. Kỳ đo phố không hư, thuế đồi như thường mà bà đó tăng giá. Có phải, như hai điều nói của thầy thợ trên đây không bà? Xin bà vui lòng phán đoán, kẻo để mấy thầy thợ nhọc nhằn, mà thợ phải chịu sey; nghỉ có tội nghiệp cho chăng.

Một người ở dậu
Say mèm

Bắc-kỳ

Việc kiểm soa các sở dây thép (Bưu-điện)

Cứ theo thể lệ trong nghị định ngày 28 Mai thời tại Bắc-kỳ đã đặt một cuộc kiểm soa tổng lục thời nay đã thi hành cho các tỉnh Trung-kỳ.

Tháng bế tí hon

Hôm 6 Octobre, chuyến xe lửa hỏi 4 giờ rưỡi chiều 5 một toa hàng tư, các hành khách kéo đến xem đông lắm. Xem gì? Xem tháng bé tí-hon.— Theo lời nuôi tháng bé nầy nói thì cũng có thể gọi được là tháng bé tí-hon, vì tuổi nó đã ba chục mà cao không đầy 80 phân tây, nặng chừng 8,7 kilos mà thôi. — Hình nó xem rất mảnh, tay chân nhỏ, cầm vật gì hơi nặng không được. Đầu và hai tai cũng bé, mắt lòng lánh, răng mất cả, tóc gỡ mà xuống đến cằm thì thôp lại ; xem chẳng khác chi một bé-di. Tiếng nói hơi ngọng mà khó nhọc lắm. Có người nói rằng hoặc nó là giống khỉ, hay giống người chim-chích cho nên nhỏ.Thấy sự nhiên người cho là quái dị thì thuật lại chớ không biết thiệt hư thế nào.

Cuộc hành trình của các Công-chúa

Đến mai nầy bà Công-chúa nước Miến-điện cùng các ông hoàng Cô-lá (Birmanie) hôm no chết tại Saigon, bà đi với bầy vị Công-tương qua giang tàu Manche mà đi Singapore.

Đồ đi lại được rồi

Đồ Ở Mỹ-thuận tại cây số 118 thêm 610 ở đường quản-hạt số 16 (Mytho đi Vinhlong) nay sửa lại rồi, xe đi được nhưng mà khi nước lớn mà thôi.

Tàu chìm

Có đây thép ở Qui-nhơn đánh ra nói rằng chiếc tàu *Sangher* của hãng P. A. Lapicque Haiphong, bị chìm tại Hải-khẩu Qui-nhơn.

Tàu bình lại

Chiếc tàu binh *Althair* ngữ ở bến Tàu, đã chạy qua Haiphong, thế ấy trong ít lâu đây sẽ tới Saigon nghỉa là chừng lối 5 Décembre.

Chiếc tàu ấy lớn cũng bằng chiếc *Aldebaran*.

Còn chiếc *Sài-Chu*, chiếc *Tung-Sang*, chiếc *Chefoo* tàu đi biển bị bão hôm no nên chiếc thì hư, chiếc thì hết tin. Không biết chìm hay là sao, vì lóc đi thì người ta biết còn tới nay không chưa nghe tin.

Thâu giấy bạc cắt lại

Thâu giấy bạc cắt lại chớ không phải bạc cắt.

Tòa Tiểu hình Saigon

Xử ngày thứ ba 4-6 novembre 1922

Nhỏ mà khai-sanh nghề !

Cao-Sắn-Tường vì quên khai sanh cho con nên bị Tòa phạt 5 quan tiền vạ, án treo.

Mắc tiền

Nguyễn-văn-Tỷ thấy chủ tin mình quên để dật, nên lường gian. — Tòa xử hai tháng tù.

Pha quá độ

Quan-Huyện vì bán dầm mà pha nước quá độ nên lãnh 500 quan tiền vạ.

50 bài

83 chủ ăn chơi, đánh Ngâu-hầm mà bị sở Mật-thám Cholớn bắt tại đàng Lefèvre Saigon hôm no bị phạt từ 16 quan cho đến 50 quan. Thả chừa Trần-Mao bị phạt 50 quan tiền vạ và sở-hữu cácđồng.

Tôn còn xử nhiều vụ khác không đăng kể ra đây.

HỘI-ĐỒNG QUẢN-HẠT NHÓM

Bữa hôm qua Hội-đồng quản-hạt mới nhóm. 3 giờ 5mấy, thì các ông nghị-viên rải-rải đến.Những là: Ông Faya, Dussos, Gallet, De Lachevrotière, Hérsaud, Michel-Villac, Monin, Alinot, Lefèvre nghị-viên đắc sử tây chức, ông Labaste bị tế xã hơi đi hội khỏng được. Ong Darles với ông Filhol đại biểu phòng Thương-mãi, ông Sipière, Lacouture đại biểu phòng Canh-nông, còn nghị-viên Annam : Ông Lê-quang-Trình, Nguyễn-Long, Trương-văng-Bền, Võ-văn-Thơm, Trương-thành-Thường, Nguyễn-v-Phát, Tạ-quang-Vinh, Nguyễn-tấn-Được, Trần-khắc-Nhuyen, Ngô-khắc-Nhận.

Đông 6 giờ thì xe-hơi quan Nguyên-soái đến, các ông nghị-viên tiếp đón. Quan Nguyên-soái ngồi giữa, có quan Gasano Thương-thơ ngồi một bên. Mở hội thì quan Nguyên-soái đọc một bài diễn văn tổng luận các việc chánh trị và kể những việc đã giao cho Hội-đồng bàn luận. Dứt rồi thì ngài tỏ giả ra về, giao việc cho Hội-đồng tự liệu.

Đoạn hội-đồng mới chọn người viết các hơn bết, là ông Fayatam ngồi chỗ tea đặng trach cb một viện nghị trưởng hội-đồng. Ông Fays được 20 thăm, đắc cử làm nghị trưởng.

Kế đó ngài tỏ vài lời cảm ta rồi ngài ngồi chỗ tea luôn đó đặng cử hai viên phó nghị-trưởng, hai viên từ hàng.

Cử phó nghị-trưởng tây chức :
Ông Dussos được 20 thăm, đắc cử.

Cử phó nghị-trưởng Annam :
Ông Nguyễn-phan-Long được 22 thăm

Cử 2 vị từ hàng :
Ông Alinot được 22 thăm.

Đắc cử.

Ông Nguyễn-văn-Phát được 22 thăm.

Cử ban hội cai trị vừa rồi, thì ông nghị-trưởng đọc vài lời rồi xin ông Labaste cho bịnh mau thuyên.

Kế cử :

Hội phải-viên để lo về công nho

Ông Dussos, Darles, Gallet, Labaste Lefèvre Lacouture Monin Thơm Bến Vinh Phát Long

Hội phải-viên để lo về lập ra

Héraud Sipière, Michel-Villac Alinot De Lachevrotière, Filhol, Được, Trinh, Nhuyen, Thương hiệu.

Tan hội

Bữa hôm có lót đồ mảng chơ vì đắc cử.

TỈNH GIADINH

Kho dịa hạt
Tu bổ dinh nha

KÊU BẤU GIÁ

Cho đến ngày 21 Novembre 1922, những giá xin đấu đến được nhân nhà Phòng văn quan Thang-biện Cảnh-thành, tại trọn cả công việc tu bổ sửa, về khéo và thường ; về việc theo kiểu Empire, Directoire và Kiểm-thời, sơn các thứ văn-vân ... mà dinh chánh Trường-bổ Giadinh, kể ra là : :

1° Tầng dưới :

Phòng văn quan Thơm - biện ; phòng khách ; phòng ăn ; phòng hút thuốc ; phòng ngoài ; hàng ba ; thang lầu.

2° Tầng trên :

Hai cái phòng lớn ; hai cái phòng bực trung ; phòng đánh trái lăn ; phòng rửa mặt ; phòng tắm ; cầu tiêu ; đường đi.

3° Bờ mặc tiền :

Những công việc nầy giá phỏng chừng (8000 đồng) làm ngân đồng bạc phải làm theo hình, kiểu trình trước cho quan Chánh coi bằng lòng mới được.

Trọn cả thầy công việc nầy phải làm thật khéo và phải do theo các phép của đạo nghề.

Những người muốn đấu cứ muốn xem coi và hỏi đâu chi thêm thì do nơi quan Độc-công trong tỉnh :

Giadinh, le 28 Octobre 1922.
Quan Thanh-biện
Ký tên

XE HƠI VÀ XE MÁY ĐẠP

Hiệu : **DE DION BOUTON**

XE MÁY ĐẠP MỚI LẠI NHIỀU LẮM

Hạ giá rất nhiều

HÃY HỎI GIÁ MỚI NƠI NHÀ

Berthet - Charrière & Cie

68, Boulevard Charner—SAIGON

ĐẠI LÝ

Ngày 16 novembre 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sớm mai
Nhà nước.	71,70
Ngân hàng Đông-Pháp.	7 70
Ngân hàng Hongkong Shanghai	7 71
Ngân hàng Chartered	7 60
Bal de Gérance de la Banque Industrielle de Chine	7 72

Quốc trái Đông-pháp... 46,50

QUỐC TRÁI CỦA *Mai-Phát*
Tại Paris ngày 15 novembre 1922

5% 1920	92	45	5% 1920	87	65
5% 1921	1915	75	5% 1921	60	80
5% 1915	1916	65			

MÃ CỐC

Giá tên chỉ đến nhà máy Chợlớn bao trở lại ở một tháng 31 ta

Vinhlong.	4 35
Cái-răng.	4 60
Sadec.	4 60
Bến-tre.	4 35
Mytho.	3 70
Giá thường thường hơn trong	4 20

Giá vàng cây tiệm SÂM-QUẢNG-HƯNG chất lượng là 46 8 80.

KHO TRỮ TẠI

MAGASIN UNIVERSEL

167, Rue Catinat, 193

SAIGON

Xi-gà MINERVA

(MA-NÍ)

Thứ HIMITRANE hộp 25 điếu 4650
« PRINCESSE « 25 « 3 80
« HAMPTON « 25 « 2 30
« DOUCET « 25 « 2 30
« D'ORSAY « 50 « 4 75
« Bien HUMIA « 50 « 5 50
id. « 100 « 10 00
« LAURIER « 100 « 7 50

Trên mỗi hộp phải nhớ tên xứ Ma-ni.

Có trữ bán nón hiệu « COQ GAULOIS ».

Có trữ bán Saven DY-FOAM để cho mình nhuộm với tự lấy mình.

Có trữ bán đồ bằng bồ « Reine des montres.

Có trữ bán vải lỗ ong để may mùng hiệu « E. R. »

Có trữ bán đồ sứt miệng hiệu « BOTOT » v. v.

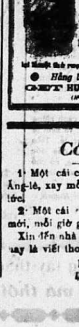

NÊN HỎI THỨ

GET!

là một thứ rượu bổ và tiêu. Làm bằng ĐƯỜNG TINH HẢO

La REINE des CRÊMES de MENTHE

Pha thêm nước thì rượu PIPPERMINT

● *Hãng lập hồi năm 1796* ●

GET HUYNH-ĐỆ ở tại REVEL
(Isère, Dauphiné).

Có bán :

1° Một cái cối xay lúa số 2 hiệu Ang-lê, xay mỗi giờ 1.090 kilos gạo lức.

2° Một cái cối giã gạo trắng còn mới, mỗi giờ giã đặng 500 kilos.

Xin tới nhà máy PHAMTAN-SACH hay là viết thơ thương nghị.

PHAMTAN-SÁCH
Điền-chủ người Đuốc.

LỄ ĐÌNH CHIẾN

Có nhiều vị đi coi lễ, sẽ thấy hình mình ở trong *Photo-Nadal* 120 đường Catinat : Hình chụp : Hồi gần mê-đay, hồi diễu-binh, hồi các cựu chiến sĩ kéo nhau đi, hồi cộ xe-bông. Giá mỗi cái 0 $ 20.

Cartes postales có nhiều thứ tốt khéo, ai muốn lựa thứ nào cũng có. ó nhiều tấm cartes Noel, đầu năm, ngày Sanh-nhựt xinh đẹp (kiểu mới bày ở Paris).

NADAL *120. đường Catinat*

MUỐN BÁN

28 CÁI XE KÉO CÒN MỚI

Ai muốn mua thì đến mỏn bài 59 đường Catinat hay là tại bổn quán mỏn bài 157 đường Catinat mà thương nghị.

Còn nếu muốn coi xe thì xem mai từ 8 giờ đến 11 giờ.

Chiều từ 3 giờ đến 5 giờ tại mỏn bài 1 đường Doudard de Lagrée, nhà ông Cornier.

LỜI RAO

Cần dùng một người làm đầu coi thợ mộc làm cầu bằng cây đi Annam phía Nam. — Lương bổng sẽ trả đáng công theo người giỏi dở.— Phải đến nhà ông PELLAS mà xin. — Người nào chưa thạo biết xin đừng đến.

M. PELLAS Administrateur Délégué de Ste Lonsgume des Régies de la Méditerranée
SAIGON

DƯƠNG-DIEN

MARCHAND DE MEUBLES

109-111 Rue Catinat

SAIGON

XIN CÁC PHU-ÔNG CHÚ-Ý !

Lâu nguời ở đời lấy chi làm sự nghiệp? Như muốn có sự nghiệp, trước hết phải siêng-năng, dạy thêm vợ thêm nhà. Bởi vậy, nẫu cần hàng của chúng tôi có đủ các thứ qui-vị sau đây, trước xem cùng cho tọa chỉ, sau để dành lâu đã kỷ-niệm cho chúng tôi cũng phỉ-lòng là.

Giường tây bằng sắt, bằng theo và 43cog 44, ghế ngồi mắt mây hiệu « Thonet » thật, đủ thứ kiểu. Nệm, màng, gối, tấm sắt, kiểu nói (glaces) để đứng bàn, mặt cây và mặt đá cẩm-thạch, bàn nhỏ ; còn những bàn ghế theo kiểu kiểm thời (salon) toàn là cây danh mộc cả.

Tiệm tôi bán giá rẻ hơn các nơi, vì tôi có người thạy mắt lựa hàng bên các xứ (Thái-lấy) chở lại.

Xin qui-ông, qui-bà thừa dịp rảnh đến tiệm xem qua thì ắt vui lòng ! Tiệm tôi lập ra đã hơn mấy năm nay chục năm rồi, ai ai cũng đều tin cậy.

Còn qui-ông, qui-bà muốn đặt đồ-đạc theo ý mình thì chúng tôi xin sẵ làm y theo kiểu, vì bổn-hiệu có xưởng trợ lớn.

Xin chư qui-vị ghi lòng, tôi xem qua một phen đã rồi.

DƯƠNG-DIỆN.

Ren Ren Ren...

Đồng hồ rẻ (Réveil) hiệu Iselle và hiệu Suisse, mới gởi lại rất nhiều, máy chạy thiệt tốt.

Thứ có chuông ở trên giá 2$70 thứ chuông ở trong hiệu Vegila kiểu coi đẹp lắm, phương đồ thiệt thanh, máy chạy tốt giá 5$50 qui-vị muốn mua xin gởi mandat y giá định thì tôi sẽ gởi đồng hồ đến nơi ; sở phí tiền gởi phần tôi chịu.

Mua sỉ giá định riêng.

Gởi thơ và mandat xin đề cho :

Monsieur NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
Commerçant
73 Boulevard de la Somme,

Ngang gare xe-lửa gần chợ-cũ Saigon.

(Tại đây cũng có bán đủ các thứ thuốc của Hải-Thiên-Đường.)

Mỗi buổi tối chín giờ một khắc

XIỆT HARSMTON'S

SẼ HÁT

BỌN HÁT XIẾT RẤT TO VÀ ĐỦ THỨ THÚ

HÁT TẠI CHỢ-CŨ SAIGON

Có 30 người hát rất tài

BỌN NÀY ĐỀU LÀ NGƯỜI MỚI LẠ

RẤT LỚN ! RẤT ĐẸP ! RẤT VUI !

Quí vị muốn vui cười không ? Muốn thấy nghề khéo léo của chúng tôi không ? Muốn tiêu khiển giải khuây lúc chiều mát mẻ chăng ?

Chúng tôi chẳng hề sự tốn hao chút nào, miễn là cho vui lòng Quí-vị mà thôi, nên đã sắm rạp mới, mua đồng thau nào cũng không cự lòng cho những người coi.

Như có muốn mua giấy trước thì xin đến tại nhà in *Imprimerie Saigonnaise*, 15-17-19, đường Catinat, tại đó có bán giấy luôn luôn trong mấy ngày hát.

Vậy thì trước hết hãy đến xem các chuồng thú của chúng tôi ! ! Nào là: Voi, Su-tử, Cọp, Beo, Gấu, con Hyène, Khỉ, Ngựa rằn, vân vân.

Ngày thứ Năm 16 và Chúa-nhựt 19 Novembre 1922

4 giờ chiều cũng có hát

GIÁ CHỖ NGỒI

Phòng 6 chỗ ngồi	15$00	Ghế hàng nhì	1$80
Phòng 4 chỗ ngồi	8,00	Ghế hàng ba	1 00
Ghế hàng trước	2 00	Ngồi giảng (cho người Bổn-quốc)	0 80

Những con nít và lính nhà binh và đội được phép trả tiền phân nửa ghế hàng nhì và hàng ba trong buổi hát chiều mà thôi.

THUỐC HÚT TRÁI-ĐẤT

HIỆU « GLOBE »

NGON HẠNG NHỨT HƠN HẾT

Thuốc hút hiệu *Trái Đất* « GLOBE » đã ngon mà mùi lại thơm thơ, hút không khô cổ.

Chẳng có thứ thuốc hút nào bì với thuốc hút hiệu « GLOBE » cho được; trong Lục-châu đông-dang đều hút thứ thuốc hiệu « GLOBE » cả.

CÓ THỂ BÁN TẠI HÃNG **DENIS FRÈRES** LÀ ĐẠI-BIỂU

à Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-Penh et Tourane

廣東二天堂大約房

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

88, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 16 Octobre 1923.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles persistent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Sao lục từ sở bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 16 Octobre 1923 chứng rằng :

Các thứ thuốc của tiệm tôi qới trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-hoá. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo các lời dặn hay là coi theo nhãn. Nếi tắc một đều là thuốc, của tiệm tôi đã lâu chẳng hư.

PHỤ - KHOA KIM - PHỤNG - HƯỜN

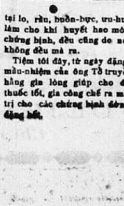

Phàm đờn-bà khác hơn đờn-ông thì chỉ có 2 điều : 1° đường kinh 2° sanh-đẻ mà thôi. Nên hễ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kinh đều đặng. Nếu đường kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho được. Ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huất trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn sanh nhiều chứng bịnh, đều cũng do nơi đường kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày đăng phương thuốc mầu-nhiệm của ông Tổ truyền lại đến nay, hằng gia lòng giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, giá cũng chẳng ra mà làm hao đủ trị cho các chứng bịnh đờn-bà đều dùng đặng hết.

Còn như bịnh thời mà thường uống thuốc nầy, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bịnh mà rủi sanh con đẻ chậu cũng, nhiều, chí như đờn-bà có thai mà uống thuốc nầy, thì lại đặng an thai bảo sản, chừng sanh con ra lại đặng mạnh mẽ mũa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bịnh đờn-bà hiện nghiệm như thần đó.

Chẳng trị các chứng kể ra sau nầy :

1° Đường kinh hoặc trễi, hoặc sọc, hoặc ít, hoặc nhiều ;
2° Bạch-đới, Bạch-đàm, ra hoài không dứt,
3° Đường-kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm ;
4° Khí huyết đầu hư, đường kinh không có.
5° Hoặc đường-kinh ra nhiều quá, như muốn làm bằng ;
6° Đường-kinh đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau :
7° Thân thể chẳng yên, xây-xẩm mắt mày, ăn uống không tiêu ;
8° Đau bụng, mới cữu, vàng mét, ốm gầy ;
9° Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoài ;
10° Đẻ rồi ít huyết mà đau, hoặc là nhau không ra.

CÁCHDÙNG : Mỗi ngày phải uống 1 hườn uống với nước trà. Còn đờn-bà để thì phải đăng nước đái con nít mà uống với thuốc.

CỬ ĂN ; Những đồ sống-sít, lạnh-lẻo, cũng là đồ rang nướng nồng nàn, độc-địa chẳng nên dùng.

Mất hộp Cholớn giá 1$ ... 1$00

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

Hạnh-kỳ bậc-sĩ

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm "Thuốc nầy" đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và muốn bền lớn hơn các tiệm thuốc trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhứt có một ông thầy bảo-chế nhứt hạng văn là ở nơi nhà bào-chế xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trăng theo ton chỉ các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thấy thầy đó xem xét.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc toàn theo ton chỉ quan thầy thuốc mà bào-chế, cho chẳng bỏ khi nào làm sai, hay là lúc trong thuốc không có thứ thuốc người ta bởi rời không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE, khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người cho tiệm rất ngay thẳng, chiều hiền đãi ai;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bèn tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho y theo ton chỉ quan thầy.

CHỦ ĐIỀN !
NÔNG GIA !
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI!

Các mấn gi của chư-tôn muốn làm bông sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;

Làm các món nhỏ rời của mô-tơ bằng thép, gan, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở các xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiểm điểm công việc làm.

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông GIUNTOLI *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat*
môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lâu

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông đời gói ngọc đến tiệm bổng mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mal-dây bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiểu sợi con mắt bằng ni-kèn, bằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thầy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và cho vương-giả đồng đều nạp dụng.

Cân hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rá, bông tai đã kiểu.

Ông GIUNTOLI, chủ tiệm vàng hiệu CON RỒNG VÀNG, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cái quấu các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « CON RỒNG VÀNG » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt, giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAY KÍNH.

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngô cùng tộ-quí

Đã lắm phen, Bôn-báo cứ luận ngôn rằng cứ mực Tự-do-diễn-đàn nầy, Bôn-báo rộng để cho liệt quí bình luận cho thỏa mãng ý muốn. Nhưng hỡi, cũng đã lắm phen, Bôn-báo gặp nhiều cớ chi hằng thiệt rằng tên ký dưới hai gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà để đại vào. Ấy là một điều đáng cho là khiếp nhược, mà người chưa chịu đem-nhau-chừa bỏ. Nên việc quí, mình dẫm đường cầm viết chép ra để gương giáp lời, có sao lại sợ mà nặc danh? Hà chưa phải là khiếp nhược chăng?

Vì cái tật khiếp nhược ấy, gặp rồi, buộc Bôn-báo từ đây, những bài ở đàn gởi đến, tên ký không rõ, hoặc Bôn-báo không nhận biết, thì Bôn-báo không ăn hành. Lại còn những bài ăn hành trong mục nầy, thì Bôn-báo để trọn về phần người ký tên gánh chịu lấy những điều cang hệ gì xảy đến; Bôn-báo không cang-dự. L. T. T. V

* * *

Thơ-rơi hăm dọa

Chợ-lách. — Tại làng Hòa-hiệp (Hưng-nhơn) có thầy Hương chủ Trần-phát-Tân, chừng trên 35 tuổi, là một người thông minh huệ trí, biết kinh quyền hậu trên, hay thương yêu kẻ dưới, biết chuộng trang hiền đức, biết dùng kẻ anh tài, lại thương xót người dới khó. Lúc người còn thơ ấu thọ giáo với ông Hương-quản Nguyễn-hữu-Khánh dit Độ là một đứng danh-sĩ, lương-y, người cũng hết lòng truyền giáo và thương yêu M. Trần-phát-Tân nầy vì như con thật; Nên M. Tân thật là một trang nho sĩ, kinh-sử trải thông, tánh hạnh người rất khoan hòa, xử thế không ai sánh kịp, từ lúc người ra làm Phó-lục-bộ cho đến nay làm Hương-chủ, thì cứ sự công bình, không một mảy gian tà, trẻ già đều kính mến, Trong nhà lại sẵn bề giàu có, vợ hiền con thảo cũng nhiều, thật đáng chức tam tinh cũng chiếu.

Vậy không biết bởi sao thầy Hương chủ Trần-phát-Tân nầy mới tiếp đặng 1 phong thơ rơi, của kẻ nặc danh hăm dọa, nên thầy Hương-chủ có làm đơn và ghiêm cái thơ rơi ấy đến quan chủ quận Chợ-lách mà thưa, thì ngài phú cho quan Huyện hâm cai tổng Minh-ngãi tra xét vụ ấy chưa ra mối, nên không rõ trong thơ rơi ấy hăm dọa những điều chi.

Nay tôi không phải là người bình bút phụ diễn chi, song nghe đến tiếng thơ rơi, nó làm cho trong da xôn xan khó chịu vô cùng, nên tôi xin thỏ thẻ lời quê kịch cùng bọn làm cái thơ rơi ấy một đôi lời.

Nãy bọn tiểu nhơn ôi, mấy người cầm viết mà làm cái thơ rơi ấy, thật quả là người vô lương tâm, vậy chớ mấy người không thấy cái thủ đoạn thơ rơi trong tờ báo L. T. T. V. N° 1214 đn 10 Août 1922 đó sao, nếu mấy người có coi rồi mà quên, hoặc là chưa thấy, xin mượn số báo ấy mà coi lại nơi đoạn thơ rơi lại cho kỹ, đặng mà ăn năn kẻo làm.

Theo tri ngu của tôi xét chắc cho mấy người, bởi thật chưng hà túc (tỉ) tiếc bạc không dám mua nhựt báo mà coi, cứ bo bo để bạc mà tư lợi, đến lúc giận người cứ khẩn khít theo thói già-mang, làm thơ rơi đặng hăm dọa người, chớ có coi nhựt báo đâu mà thấy cái thủ đoạn kim thời, đặng mà ăn năn giỏi theo đàng chánh lý.

Nay tôi xin bọn tiểu nhơn ấy, bớt sự hà-tiện, đánh liều cứ mỗi năm xuất một số bạc 12 đồng đặng mua nhựt báo L. T. T. V. mà xem, trước là cho tiêu khiển ngày giờ, sau nữa thấy các việc công lý kim thời, đặng trau sửa mình bài chước theo nẻo văn-minh mà tấn bộ.

N. H. T. K.

SIÊNG

Muốn nhờ bột và mạnh tuyệt thì nên dùng thứ thuốc điếu văn rồi hay là bột hiệu Espic

2 f. 25 một hộp

Trong nhà bán ở nơi tại St LAZARE
30 PARIS *đều có bán.*

Xin nhớ cái ký tên J. ESPIC
ở trên mỗi điếu thuốc

TIỆM NÀO ĐÂU? 同

KIA TIỆM ÉPICERIE MÉTROPOLITAINE

HIỆU: TRẦN-ĐANG *ở đường d'Espagne số nhà 148,*

ngang chợ mới SAIGON

Thì có bán đồ hộp, các thứ rượu tây thượng hạng và dầu thơm nhứt hạng v.v.; giá rẻ hơn hết, chẳng có tiệm nào bằng. Chủ tiệm biết chiều-hiền đãi-sĩ, buôn bán chơn chất đáng cho quí ông, quí bà tín cậy.

Chư quí ông Lục-châu muốn cần dùng món chi cứ viết thơ ngay cho tiệm hay là tới tiệm sẽ gởi Contre-remboursement cho các ông lập tức chẳng hề *Chờ-nhơn cần-khải.*

RÉPARATIONS MÉCANIQUES

NGUYỄN-VĂN-NGỮ dit Henri NGỮ & Cie

Vente d'Accessoires pour Autos

74, Boulevard Bonnard — SAIGON.

CÁO BẠCH

Tôi là Nguyễn-văn-Ngữ kêu là Henri Ngữ học tại trường máy (école des Mécaniciens Saigon), lâu năm, thi đặng có bằng cấp tối nghiệp năm 1915, làm contre-maître mécanicien tại Trường máy Saigon sáu năm, chắc mình theo nghề sửa khí và sửa máy móc hoặc xe hơi, hoặc tàu, hay là các thứ máy khác, cho nên ngày nay xin nghỉ việc nhà nước, ra lập công-ty nầy tại Saigon đường Bonnard số 74, to chuyên nghề sửa xe hơi và các thứ máy, và có bán đủ phụ tùng theo xe hơi đã thử.

Vậy xin trong lục-châu chiếu cố

Tôi công-ty nầy đảm đoan chắc chắn (garantie) công chuyện mình làm. đã mau mà giá lại rẻ hơn các nơi, có đến mới có biết.

NGUYỄN-VĂN-NGỮ dit Henri NGỮ et Cie

Mécanicien breveté

BIJOUTERIE

KỲ-KÝ NGÔ-XƯƠNG

419, rue des Marins, 419

CHOLON

Tiệm tôi có làm vàng cà-rá, bông tai và Médailles nhận hột xoàn thiệt khéo, theo kiểu kim-thời và có nhận hột trân-châu và chạm-khắc khéo lắm.

Tôi làm đã đẹp mau, chắc chắn, lại tính giá rất nhẹ.

Kính mời quí ông, quí bà, muốn đặt làm, nay là mua mốt chi, xin tiệm tôi, tôi lấy làm cảm ơn và rằng hết lòng tính giá để cho rẻ ý quí vị.

Lê-văn-Bền

ĐÓNG GIẤY VÀ BÁN NÓN

HIỆU: « PHÚ - TOÀN »

17-19, rue Amiral Courbet

SAIGON

NHÀ TRƯỜNG

Phú-Huỳnh

Cô Thành-phố Cholon châu cấp.

đường Charle-Thomson, — CHOLON

Trường nầy lập ra, năm 1907 đã chuyển mất nghề giáo học trẻ em học tới bằng cấp sơ đẳng pháp học. Trường học cất ở cơ trường nhà nước, tại đất nhà, chẳng phải lập trong phố nước chi hết. Vì vậy nên lớp học khoẻn khoát, sân chơi rộng rải, có trồng cây, bóng mát mẻ, rào từ phía, nhà ngủ của học trò, lầu cao ba từng: rộng rải khoẻn khoát, có đọn phòng riêng cho trò nào ở mình, có nước máy, đèn khí, đủ cho học-sanh dùng.

Trường nầy cất nhằm nhà rất tiện, cách nhà gần xe điện Saigon Mytho 200 thước xe lửa Saigon Cholon 600 thước, nhà thương bổn quốc 200 thước.

Trường nầy rất nghiêm, cả sự độ đâu hương hoa, hạ lục. Biết giữ cấu tiêm-el, lấy một sự trực tinh, lấy nêu học mà đua ranh, chẳng hề biết đi tài lí thân như mấy trường tư kia đã bị sở báo L'Echo Annamite. La Tribune indigène trực intio.

Số cấ 10 mối năm, trong 10 lớn có rất thi rớt 2 còn đậu 8 (8/10). Hồ Minh được cấp bằng sơ đẳng, thi chủ trường lãnh đem rs trường Tabord ngồi được lớp bổ. Chẳng phải đám khoe danh, để là lời nguyên trực.

Tuy thành phố Cholon có trường học thi trong mỗi quận (hết thảy là sáu, bảy trường) song có hơn 150 học trò tới học trường Phú-Huỳnh. Quan Đốc-lý Cholon thường mỗi năm là 500 đồng bạc. Đó là dấu chỉ trường Phú-Huỳnh dạy học cách tận tình, nên được viên quan, quới chức Langsa và Annam ở tại Cholon tin cậy mà cho con, cháu đến học.

Nhà đọc dưa nên cho con học trường Phú-Huỳnh, vì chỉ trường cần chức nhà việc kinh hồn, mai, nghe đây và xem 15 ngày Chúa nhựt, xung tội rước lễ. Tiền nhà trường tính rẻ vì nhà đất là của đốc trường, mỗi trò ăn học trong, có chỗ ngủ tử tế, có kẻ giặt áo quần; một tháng 14 đồng.

Cần bạch

Le Directeur de l'Ecole Phú-Huỳnh,

Roger HIỀN

LỜI RAO

Cho mấy chủ có xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao su pneus C G M cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12x56, Ruột (chambres à air 5 piastres.

Sau tại Hãng nấu Cao su, ở đường Douaumont Saigon.

Bùi-quang-Nho

BEN TRE

Bổn hiệu có trữ bán, xài may mướn của hiệu Chân-Thủy ở Hanoï. Vì cây mới chế kiểu mới, có đóng khá lắm cho thuốc tốt hơn các thứ vì may nhẹ chỉ hay bền, là Tuile Tonkinois, bề dài 30cm sit, ngang 9cm sit. Bền vì nó bền về tiếng Saxon để làm nóc nhà; vì nó làm ra mát bề khô hơn mấy cặp Nhựt vì nước, mưa mát chỉ không thể hoại, ngang hiên chẳng rêu mọc, thì mau một cây vài năm, ai muốn vài Saxon thì nói vì không ấy ai bán, ai muốn vài Saxon thì nói vì không ấy có bán bằng ngói, ngói và ngói vài vài Saxon. Bền hiệu cũng có trữ gạch và đóp cũng xanh, hiệu ở Hanoï gởi tại, gạch bằng tốt và đẹp, bottisses đen và vàng hoặc hai màu đi hợp tác tốt hơn và đẹp (Escalade) quoi đi và quoi, nhưng giá gạch đi mau và nhiều đến nỗi cũng tiền chuyên nhiều. Xin đồng-hang chiếu cố, chỉ bán giá rẻ hơn vì có nhiều người mới gởi bị đi lăng bọ sơn giây đi trắng rẽ đi, lăng bị ngày bị sơn tại đi mất hay, hiệu tôi đến sơn đóng không có thứ ấy.

Bổn hiệu cũng có bán các thứ hàng tơ xảo-Bến tơ Hanoï và những hàng tốt nhứt, thứ nào tốt giá mấy tôi, vân vân.....

SUI-QUANG-NHO

Hiệu

TIỆM BÁN KIỂN VÀ SƠN THỦY

Tiệm chánh tại TRƯƠNG-HỘI-KÝ *ở tại Cholon đường Thủy binh môn bài số 224.*

Tiệm ngành tự QUẢN-THÁI-HIỆU *ở tại Saigon đường Boulevard Charner môn bài số 167.*

Vì lãnh các đồ lời nhu lục chiếu cho tôn trưởng làm trước: Bổn hiệu tôi đóng máy và các vật dụng thật tốt mà làm ra gương kính đồ soi lớn nhỏ đủ thứ. Những kiểu mà đẹp lắm mắt, hư thì bổn hiệu xin lại cũng như mới vậy, hoặc là về bông hoa, sơn thầy cũng giảm chữ thy, chữ tàu, chữ vàng vào kiểu cũng đăng.

Thợ của bổn hiệu toàn là những tay ăn học rành rẽ xuất thân nên công nghệ rất khéo, đi lâu chừng nào cũng không phai lợt, đồ tốt mà lại giá rẻ.

Bổn hiệu chẳng dám dại ngôn xin chư tôn trưởng ký mãn đăng thì mới rõ đặng lòng ngay thật của bổn hiệu, sau đây như chư tôn trưởng ở Saigon, Cholon muốn thương nghị đâu chỉ chẳng nữa đồ xin đợi giờ ngọc đến tiệm tôi, tôi hết lòng hoan nghinh tỉ tế; còn như chư vị ở lục châu cách trở nói sông thì xin gởi thơ, bổn hiệu sẽ lòng hồi hàm lập tức chẳng dám sai lời.

Vài lời quê kịch cúi xin chư vị niệm tình chiếu cố.

Dầu hồi hiệu cái Mão

Dầu hồi hiệu Cái Mão (La Pétrole Continue) cũng đều của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles. Dầu nầy thắp đợn lắm. Tôi đồng dẫn hết thảy chư quốn quản hiệu Cái Mão. Phải tìm cho đặng hiệu Cái Mão mà mua, thì mới đặng đồ thiệt tốt.

CROWN OIL

LANGKAT

Trong các tiệm Lục-châu lãng mặt cho hãng

Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

đều có bán thứ dầu hồi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn bắt thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường *Boulevard de la Somme*, số 106 chỉ hãng sẽ hồi âm lập tức.

Tiệm đóng xe

Đầu xe có bán đủ đồ phụ tùng

Đường Lefèvre môn bài 90 và 101 -

Đây-Hộ (Saigon)

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe mui, xe hơi bánh, xe bánh, xe lớn, xe bé; cũng có đóng thùng xe hơi theo kiểu kiểu thiệt, mau xe mắt khéo, hai ngày, muốn ít đồ chơi, cũng có kiểu, xin mời quí khách đến tiệm tôi sẽ hết lòng tiếp rước. Giá cả xe đã kiểu, kiểu xe mui, chắc bền đẹp, giá cả hạ hơn hết thảy các tiệm khác. Chẳng dám khoe khoang, xin quí khách đến tiệm tôi sẽ rõ.

Chủ nhơn kính cẩn

NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

Một tiệm được chuyên tâu Armand Béhic lắm, chụp hình cũng thợ hình và đồ phụ tùng Kodak. Tính giá rẻ cho các môn hàng ấy.

Giá một vài môn đại khái như vầy.

N° 101 (9x9).....	1 f. 0
N° 105 (6x9).....	0. 68
N° 116 (6 1/2x11).....	0. 88
N° 117 (6x6).....	0. 68
N° 118 (8x10 1/2).....	1. 03
N° 120 (9x9).....	0. 68
N° 122 (8x14) 6 poses..	1. 33
N° 122 (8x14) 10 poses.	2. 22
N° 127 (4 1/2x6) 8 poses	0. 758
N° 130 (7 1/2x12 1/4).....	1. 03

Máy chụp hình West Pocket

achromatique...	18 f 90.
id Restillgne.....	23. 90.
id Anastimat f. 7/7. 35.	5 f 9

Bản tại Photo Studio 136 và 138 đường Catinat 136 và 138 SAIGON.

MỘT CÁI TIN LÀNH

Bổn tiệm mới tiếp được về xe hơi mới PNEUS A TRINGLES.

« BERGOUGNAN CABLÉ »

Xin kiểu xem thì thấy.

Xin mời xem thì thấy.

L. DESMARQUOY & Cie

ở đường Pellerin, môn bài số 61

SAIGON

Muốn cho vừa ý, xin đến mà xem, hoặc cái lốp kiểu nào, hoặc cái lốp kiểu cho nhiều hàng hiệu.

TẠI HÃNG CŨNG CÓ BÁN VỎ XE KÉO và XE HẢY ĐẠP ĐỒ MỚI BÁN CÔNG HẠ GIÁ

NHÀ GIẤY VÀ KHO LỚN CỦA HÃNG L. DESMARQUOY & Cie ĐẾN NGÀY 15 OCTOBRE TỚI ĐÂY SẼ DỜI LẠI SỐ 61 *ĐƯỜNG PELLERIN* (gần lối Casino).

NHÀ BUÔN BÁN TIN CẬY

của M. A. B. M. B. DEEN

ở đường Boulevard Charner môn bài 46

BÁN SỈ và BÁN LẺ

Những thứ xoàn và ngọc ngà tốt, giá rẻ, và cũng có làm đồ nữ trang theo kiểu cách Langsa rất khéo.

ĐỊP TỐT BỎ QUA RẤT UỔNG

TIỆM BÁN HÀNG BẮC

BÁN SỈ và BÁN LẺ

ĐỨC - THAI

CHAUVIN CHỦ NHƠN

N° 81 Rue Catinat, — SAIGON

Kính

Trình các ông, các bà ở lục châu đặng rõ: tại tiệm tôi có bán đủ đồ bắc như là:

1° Tô thờ, bàn, ghế, tủ chưng đủ kiểu bằng gỗ đủ thứ gỗ chạm và sơn thếp đủ kiểu làm thời.

2° Lư-hương, lư trái đào, chưng đèn, chân bông bằng thao. đồng đủ và đồng đen, làm đủ kiểu.

3° Hàng bắc như là: Tủ bắc để thờ bông và tủ mão, bành đem thiệt tốt và đủ mão, tuyền, thu, xa-bôi, đồ thêu và đồ mão, bố-phủ, khăn nhiễu, chiếc trải phòng khách cộng hợp lấy thay 5, chưa đầy 10 bửu ấn thiệt tốt đều có đủ ngà, trương gà (vải-sa) đủ kiểu. Tại tiệm tôi bán đồ thiệt tốt và nhẹ giá hơn các nơi. Khi nào các ông các bà có đến "chiếu cố giữ lấy tiệm tôi xem chơi thì biết. Tôi rất cảm ơn.

Nay kính

CHAUVIN

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng Denis frères *có trữ mà thôi*

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, cất thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quan tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.
Coi ĐƯỢC-TÁNH LƯỢC-BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, quản sẽ gởi cho không.

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
DU DOCTEUR RIP
Vị-sanh TƯỚNG cần Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều nồng dặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thâm mầu bỗ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng sức lão thành đồng...mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít lật nhược, đứa bé mới mắn, có huyết hạch, có chứng, những bệ hạo thì tinh thần, bỏ uống rượu nầy vô thì mạnh mẽ lắm lắt, đi thật đã mắn, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi vo là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marin số 190, Cholon.

Depot PHARMACIE FRANCO-ANNAMITE 190, rue de Marins CHOLON.

PHÊ-BÌNH
Chuyện Arạp

Saigon, le Novembre 1922

A Monsieur Lê-hoàng-Mưu.
Rédacteur de L. T. T. V. Saigon,

Monsieur le Rédacteur

Trọng kính lời thăm ông chủ bút và quí-báo bá niên trường thọ.

Sau nầy xin ông biết cho, từ tôi được coi quí-báo, thiệt nhiều chỗ làm cho tôi nghe thấy rộng rải, nên thường muốn đến ơn lắm ngặt vì học lí trí hẹp chẳng dám xo xe, đến khi đọc chuyện Arạp một ngàn lẻ một đêm, và lời ông dạy lựa người so sánh, lựa chức phong thưởng, thì tôi nghĩ trong Lục-châu kẻ anh tài thiếu chi, thiệt sức tôi bưng nghiền cũng chưa xứng đỉnh rồi, còn mấy chị nữ-sử tôi lại thua xa nữa, nên dầu có muốn ngâm nga cũng phải nhượng đã.

Nhơn nay đã được coi bảy kỳ-mông của một vị Trưởng-lão kia phê bình rồi, nên chẳng nề lời dại dột, trí vẩng tất, dám xin ông chủ bút một khoản giấy trong qui-báo đã ấn hành bài sau nầy cho chị em bạn gái chúng tôi coi mà cười cho vui, chưa kỳ thiệt tôi không dám so sánh và mơ tưởng gì khác, ấy gọi là một người coi qui-báo cầm cơn ông chủ bút trước khi ấn hành bài nầy.

Nay kính
Princesse d'Annam
100, rue Mac-Mahon

☆☆

Dì lăng nhi sĩ, dư đi liễn chi ư Tôn-sanh, nhập thị nhi sanh, kim bưu đắt sở vị kiến chi ư A-rạp hĩ, y ! nhơn tinh phiêu phúc, duyệt phục bất thiểu, chi như A-rạp chi quốc vương giả, cái cơ hĩ hĩ, mỗi dạ dịch mỹ-nhơn nhi trư-ma, canh tận sát chi, nhân tai ! Đặc đĩ, quả thử nhứt tịch tất tương-tư vô dụng chi cú tín hồ ! Hoặc vị Đi nạt đát nhập cung chi nhựt, đĩ tự phận tất tử, nhi đĩ tam thốn chi thiệt, diên nhứt tuyến chi sanh. kỳ nguyện phã tác, nhược khẩu bánh đĩ chi thiên nhứt dạ chi hâu, dật sũng nhi phong chi, nghĩ mông tưởng sở bất đáo chi xứ đĩ, nhược phù phong thưởng chi luận, đĩ dư kinh mục chi Nữ-phạm quan chi, tất giai tật bình hĩ, đĩ Liệt-quốc chi chân Hậu-phi, trình tinh thuần đức, Hán chi Võ-nhiếm, oai võ can-thành, sĩ chi thiên uyên hĩ, chi ư phi-yến vũ phong, Dương phi dài tùy, tuy võ an dân tá quốc chi anh tài, duyệt hữu tiền mỹ hiến tiếng chi trường kỳ, nhi vị răng kỳ hữu sở phong thưởng dã đĩ. Dư tư di-nạt dạt nương nương thiết tưởng kỳ thiệt hoặc như Ma-cô chi trão, năng thao quốc vương chi nhương nhi nhi, nhiên thử hậu A-rạp cung trung chi phụ nữ, dương cảm kỳ sanh tử nhơn chi đức nghi hĩ, ư nữ lưu hà thũ yên, Cô phong thưởng chi luận, ô hô ngu tai.

☆☆

HỌA THEO BÀI KÝ MỘNG

Ngâm nghĩ canh khuya dưới bóng đèn
Gương đài lười biếng nặng nên khen,
Chước quyền nay muốn phong ơ quá,
Tài đức xưa đem sánh lại hèn,
Cảm ngọc lấp che cho mang bụi,
Tự duyên sợ nỗi khỏi mối đen.
Gẫm mình vẻ quê chưa nên nết,
Tay lấm xo xe uổng nước phèn.

Vị-Vong

Bản quán lấy làm hân hạnh tiếp được bài phê bình chuyện A-rạp (một ngàn lẻ một đêm) của Une Princesse d'Annam (Việt-Nam Công-chúa). Bản-quán thâm cảm thạnh tình của quý-vị cô-cập.

Bản-quán có nguyện văn đăng nào lý báo để độc giả qui lãng qui bề xem được lời như ngọc phún châu của người nhành vàng lá ngọc của nước nhà ta.

Bản quán không phê dượt bài nầy, cũng không tăng bớt, vì đĩ quá kỳ rồi ; bản-quán đợi xem là một bài rất thanh nhã vì làm cho lý báo đặng chất thơm dư.

TRẦN-THÁI-NGUYÊN.

AUTO STUDEBAKER
4 CYLINDRES
7 CHỖ NGỒI
MUỐI MỚI LỐP LẠI
MỚI SƠN LẠI
MÁY MỚI SỬA LẠI
MỌI SỰ CÒN TỐT HẾT

Ai muốn mua thì tới coi tại nhà
M. Phủ Năm, ở Chợ-quán
Boulevard Galliéni.

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

HÃNG CÔNG-HÂN và Công Ty
nhà số 244, đường Lefèbvre, SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu
Vỏ và ruột xe máy hiệu WOLBER.
Vỏ và ruột xe máy dầu hiệu DUNLOP (Saành 600 và 650 à talon).
Đèn khí đá cho xe máy dầu (có dynamo và bình nước mạnh).
Bình nhốt khí đá để cho xe máy dầu (bouteilles Magondeaux).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu :
B. S. A. 4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.
New-Hudson modèle de luxe 1922, 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.
New-Hudson 2 1/4 H. P., 2 vitesses, sans mise en marche.
Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.
Alcyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.
Gradiaux 3 1/2 H. P., 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Sửa các thứ xe máy dầu.
Sơn xe máy đủ màu.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÀNG *L. CAFFORT*
HIỆU « ALCYON »
ĐƯA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đau lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đau lãnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT.
N° 22, 24, 26, Rue Catinat. — SAIGON

Hàng nam nữ giàu có nên ghé mắt.

Các nhà chế đồ đeo đã giải lại càng nên lưu-ý lắm.
SĂM-QUẢNG-HƯNG THÌ TỐ CHẾ TẠO VÀNG NHẤT

提岸齊廣峯金舖

Đời nay chỉ chỉ vàng chân giả thật mục chẳng là vàng. Vậy cho nên tiệm SĂM-QUẢNG-HƯNG đây nghành tiệm chế tạo vàng Quảng Đông, Nam-kỳ đặng nhà qui-khá h tìn trọng. Thế nì có mua của bổn hiệu những vàng lá, vàng thỏi, đồng vàng và bạc nén thì đều biết danh là đồ tốt lại giá rẻ.

Vì muốn phỉ ý-tiện, cho qui khách, nên bổn hiệu có chế ra một thứ vàng thoi đã lượng sắc mười tới. *nhưa để dành thì cũng tốt, hay là làm đồ trang điểm*, nếu ra như vàng là vậy *thiệt nội xứ Annam đây có một mình tiệm* SĂM-QUẢNG-HƯNG *chế ra nên thôi ; Không ai bì kịp nữ khách ai có* nếu có thì cũng là bắt chước của bổn hiệu. Lời lục ngữ có nói rằng : *Một bổn thấy nguyên nhơn sanh bổ sĩ.*

Xin qui-vị đời gót đến tiệm SĂM-QUẢNG-HƯNG ở đường Canton số nhà 69 mà mua rồi sẽ biết rằng lời nói không sai.

Giá vàng theo toán bổn hiệu ngày nào qua mỗi lượng là 45 $ 80.

Xin qui-vị xem giá vậy rồi sẽ thử mấy người hay thua quen của bổn hiệu coi có phải giá đó chẳng ? Như qui vị có mua rồi xin lấy ra mà so với vàng, ấn các tiệm khác coi có phải là mắc mà giá rẻ hơn chẳng.

Vàng của bổn hiệu đảm xưng rằng : vàng thiệt không sợ lửa.

Cholon, SĂM-QUẢNG-HƯNG Cẩn cáo.

SĂM-QUẢNG-HƯNG TIỆM BÁN VÀNG
CÓ BÁN VÀNG LÁ, VÀNG THOI, BẠC NÉN, VÀNG ĐỒNG NHỎ, LỚN ĐỦ THỨ

店師首銀金源基興西

Lời rao

Nay tôi xin cho các Ông các Bà đặng rõ. Tại tiệm tôi ở bên Ấn-châu mới gởi qua những hột thủy-xoàn nước trắng mạnh, và cũng có các thứ đồ nữ-trang bằng kiểu mới đã thử lại có nhận hột-xoàn lớn nhỏ cũng làm thiệt khéo lắm.

Các xứ (Thuộc Tây) cũng có mới gởi qua được đồng-hồ treo lớn nhỏ, và kiểu treo quít còn máy móc thì thiệt tốt và chắc có đủ 75 hột chai đi đứng. (Si-Rubis) hiệu :

«CYMA và OMÉGA.»

Giá bán nhẹ hơn các tiệm khác như chư quí khách muốn mua đồ chi, xin tới tiệm thì thì tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

Tiệm thợ bạc
KYYUN
n. 179, Rue Catinat SAIGON.

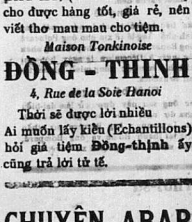

Ai muốn **MUA SỈ** *(EN GROS)* những hàng **TƠ, LỤA BẮC-KỲ**, *(Soieries du Tonkin)* cho được hàng tốt, giá rẻ, nên viết thơ mau mau cho tiệm.

Maison Tonkinoise
ĐỒNG - THỊNH
4, Rue de la Soie Hanoi

Thời sẽ được lời nhiều
Ai muốn lấy kiểu (Echantillons) hỏi giá tiệm **Đồng-thịnh** ấy cũng trả lời tử tế.

TRĂM NĂM KHÔNG PHAI

TIỆM-HOẠ-CHƠN-DUNG
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
55 73, Boulevard de la Somme Saigon,
(ngang gare xe lửa gần chợ-cũ)

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường nào-nghệ, và được 3 cái bằng cấp đến xảo Hà-nội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Xin chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có kiểu rõ thước tắc tỉ giá cả và cắt nghĩa phân minh.

THỜI ĐÀM

Cô bán.— Cha cha 'cái quan lãnh cần có mua đi đặng mai tôi đó, vậy, thiệt đem và nước qua ?

Cô tư.— Vậy chớ cô nó chưa biết chỗ đặt sao ? Để ba năm nay có một cái hãng của một người Annam mình lập ra, đặt lãnh, tôi hỏi lãnh tàu và lãnh bác nhiều lắm. Bữa nào cô rảnh đi vô đó mua thử một cái quần bận thử coi, đã đẹp mước mà lại chắc.

Cô ba.— Để biết vậy mà hồi tới giờ cô nó cứng chưa có nói chỗ nào bán, đặng tôi mau mau đi mua, sẵn dịp cái quần lãnh tàu tôi mới mua cho ba bé trẻ ở nhà nó đa rượng hết.

Cô tư.— Như cô thiệt gấp cứ việc ra mua giấy xe lửa nhỏ đường mé sông, đi tới Cầu-kho hỏi thăm cái hãng của ông Lê-phát-Vinh ở đâu thì ai ai cũng đều biết.

Hãng dệt máy LÊ-PHÁT-VINH
Quai de Belgique Cankho (Saigon)

MUỐN CHO BAN ĐÊM MÀ :
SÁNG SỬA NHƯ BAN NGÀY
thì hãy mua một cây đèn
HIỆU : **INTENS**
Là đèn kiểu mới tạo chế, đốt bằng DẦU LỬA, sáng 600 ngọn bạch-lạp.
Có bán tại tiệm :
TRẦN-QUANG-NGHIỆM
đường Espagne, số 200 (góc chợ mới)
SAIGON

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

PANSEMENTS
SPÉCIALITÉS
PHOTOGRAPHIE
PARFUMERIE
ACCESSOIRES
L. SOLIRÈNE
PHARMACIE PRINCIPALE
FONDÉE EN 1865
SAIGON
LABORATOIRE
PRODUITS CHIMIQUES
DROGUERIE
HERBORISTERIE
BANDAGES

MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARẠP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT ĐÊM

(Tiếp theo)

Bởi lòng tôi thương công-chúa, thì phận sự tôi, tôi phải làm, mà sao bà lại rằng năng quyết một rằng tôi trả lời cần đố không được, kìa ? Không phải tôi là đứa biết học, biết thì, hoặc là trời định cần phần cho tôi là người cứu giá, là người rất ưa việc thâm khổ mà hoàng-thượng đã cưu mang nơi lòng đó ? thì có biết chừng đâu. — Chàng lại rất cái tài còn đồng vàng của vua Bạt-la cho chàng lác ấy, trong tôi còn đồng vàng cũng bỏ, chẳng dùa tài ấy cho bà già và nói rằng : việc may rủi chưa biết làm sao, nếu như rủi tôi phải tử hình, thì dây, tôi nấy tôi cho bà đặng có an ủi lòng bà vì tôi mà thề thăm. Con ngựa của tôi bà cũng biết nữa, hễ tôi, bởi tôi không đứng nó nữa, hoặc tôi may đặng công-chúa mà làm vợ, hoặc tôi rủi chết mạng nầy vì muốn cho phỉ nguyện bình sanh.

XXXVIII

Bà già tiếp lấy tài đồng vàng và nói : cậu ôi, nếu trường rằng tôi nầy an ổi được lòng tôi, khi biết rằng cậu chết, thường như vậy là làm lắm. Tôi sẽ đem nó mà cũng hiến cho các hội làm phước, phận phát một mình cho kẻ nghèo hèn ở trong đường đường, đặng cho kẻ nghèo cảm ơn đức cần cậu rồi cầu nguyện với đất trời phò hộ cậu, còn một mớ thì tôi đem cùng nơi đâu chưa hiểu, đặng cho các ông thầy chùa cầu được phật giải lòng cậu, và ngăn ngừa cậu nơi bước đường nguy hiểm. Tôi đã hết lời khuyên nhủ cậu rồi, duy còn có một lời chót đây, xin cậu vui lòng thâu nhận, là cậu đừng có đi ngày nay, cậu hãy nán lại đến mai, cũng không muộn gì, đặng cho tôi có chút thì giờ mà làm như điều tôi đã nói đó, đặng cho đất trời thần phật chở che cho cậu. Đó, rồi mai cậu muốn làm chi thì làm, tôi không dám cản ngăn nữa Tôi xin cậu làm phước nhậm lời tôi xin, ấy là lời xin của một người có tuổi tác, cần phận khiến phải gặp gỡ cậu, và là người nếu biết rằng cậu bị nguy hiểm rồi thì lòng da như kim châm, không thể người ngoài cho đặng.

Cả-lấp tưởng như có sự hăm hanh ẩn giấu trong tình thâu, nên hâm hở làm, dầu vậy, chàng nghe những lời bà già nói cách dan đón quá, và nơi nét mặt bà trạng ra một cuộc thê thảm vô cùng, nên chàng phải cảm động, chàng bèn nói : bà muốn như vậy, tôi xin vưng theo cho vừa lòng bà, tôi không đi hữa nay đâu, mà tôi tưởng rằng đất trời thần phật mà bà sẽ khẩn nguyện đó cũng không thể đời đặng cái lòng dã quyết nhứt nầy.

Nội ngày ấy chàng không đi ra khỏi nhà, còn bà già thì đi phân phát đồng vàng nơi các đường đường và mua đều nhau đem vào các chùa mà cúng và cũng đức cho các thầy (thầy-chùa) đặng tụng kinh cầu nguyện với Như-lai phật tổ và thập phương phật, cũng có tới các miếu các đình mà cúng thần thánh nữa. Bà lại mua những chim những cá tôm bán ngoài chợ mà phóng sanh. Bà cũng không quên các vị có hồn (*ngộ quả, đủ hết*), bà làm chay thí giàng, phân hương van vái cho chàng Cả-lấp đặng tai qua nạn khỏi (*chuyện không có nói cũng sao hạng, cũng không nói lom vả lành bùa nhiệt chi hết*). Bà làm đủ mừng, mà tiết hay, là không hiệu nghiệm vào đâu hết.

Sáng ngày sau, Cả-lấp thức, sớm, sửa soạn rồi từ giã bà già mà vào xin chịu trả lời cần đố, chàng nói như vậy : tôi xin kiếu bà mà vào đền đặng trả lời cầu đố ; tôi tức vì ngày hôm qua nhọc công bà lắm, chớ chi bà đừng làm như vậy làm chi cho mệt, vì tôi đã nói trước với bà rằng không chi dời được cái chí nầy. Chàng nói rồi ra đi. Bà già càng thêm thê thảm, lấy lụa bao mặt mà che mặt bà lại, rồi ôp mặt trên hai đầu gối, nước mắt chảy ra dầm dề.

Cả-lấp sửa soạn, trớp dáu thơm, ăn mặc xinh đẹp, trông ra là một người phong tư mỹ mạo, chàng bèn đi thẳng vào đền vua. Ngoài cửa ngự-môn, chàng thấy năm thot tuyệt cột liền lại với nhau, còn hai bên thì hai hàng dài, hai ngàn lính sơn-đá, đầu đội nón cứng, tay có cầm khiên, mình có giáp sắt. Có một ông quan coi hai ngàn sơn-đá đó, thấy chàng Cả-lấp, nghi chàng là người xứ lạ, nên chận chàng lại và hỏi chàng có việc chi nên muốn vào đền vua. — Cả-lấp nói : tôi là hoàng-tử phương xa, tôi đến xin với hoàng-thượng cho phép tôi vào trả lời cần đố cần công-chúa. — Ông quan ấy nghe chàng nói thì nghỉ sửng chàng, rồi đáp rằng : Điện-hạ có biết, đến đây là đền tâm tử, hay chăng ? Điện-hạ ở yên nơi qui-quốc, chẳng hơn là tới chốn nầy, mòng trông đến nguy hiểm như vậy ? Xin điện-hạ hãy trở về, đừng coi ý mình mà phải mắc vào bẫy rập của công-chúa.

(Sau sẽ tiếp theo).

SAIGON. — IMP. DE L'UNION — TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES

L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Tirage : 31/50 ex
Saigon le 16/11/22